

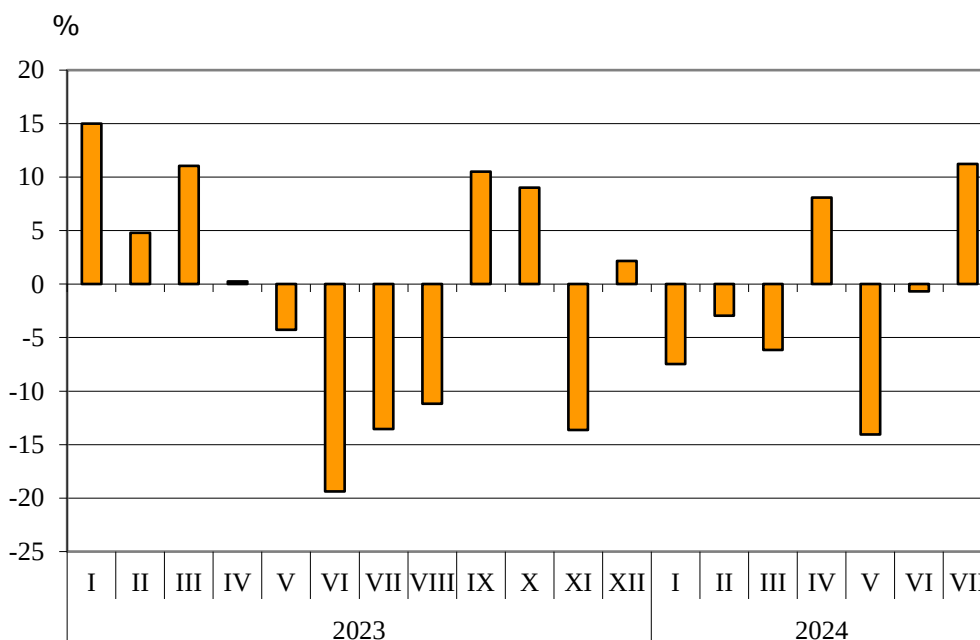

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

През **периода януари - юли 2024 г. износът** на стоки от България **за трети страни** намалява с 1.9% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 17 702.0 млн. лева (виж табл. 1 и 2 от приложението). Основни търговски партньори на България са Турция, Съединените американски щати, Сърбия, Република Северна Македония, Китай, Обединено кралство и Египет, които формират 51.9% от износа за трети страни (виж табл. 3 от приложението).

През **юли 2024 г. износът** на стоки от България **за трети страни** е нараснал с 11.2% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 2 808.8 млн. лева.

Фиг. 1. Номинално изменение в стойностния обем¹ на износа на стоки от България за трети страни през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

При износа, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, най-голям ръст е отбелязан в сектор „Химични вещества и продукти“ (11.8%) (виж

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

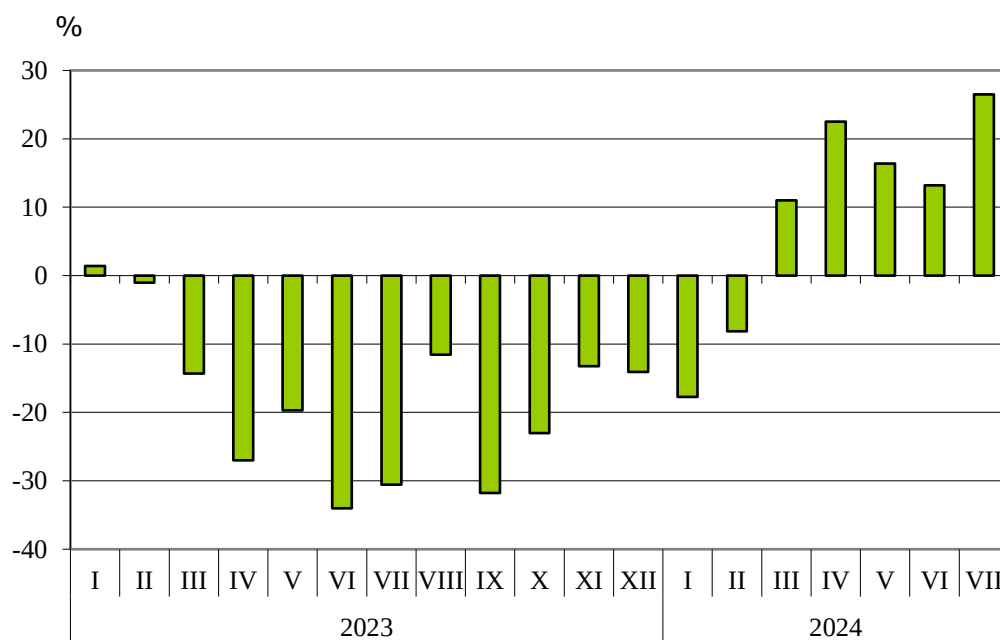
ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА

табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (35.3%).

Вносът на стоки в България **от трети страни** през **периода януари - юли 2024 г.** нараства с 8.3% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 24 045.0 млн. лева (по цени CIF)¹ (виж табл. 1 и 2 от приложението). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Турция, Китай, Египет и Украйна (виж табл. 3 от приложението).

През **юли 2024 г. вносът** на стоки в България **от трети страни** нараства с 26.5% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3 964.2 млн. лева.

Фиг. 2. Номинално изменение в стойностния обем² на вноса на стоки в България от трети страни през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

При вноса, разпределен според **Стандартната външнотърговска класификация**, най-голямо увеличение е отчетено в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (34.7%) (виж табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Машини, оборудване и превозни средства“ (10.7%).

¹ Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ (<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>).

² Изменение в стойностния обем по текущи цени.

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с трети страни за **периода януари - юли 2024 г.** е отрицателно и е в размер на 6 343.0 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

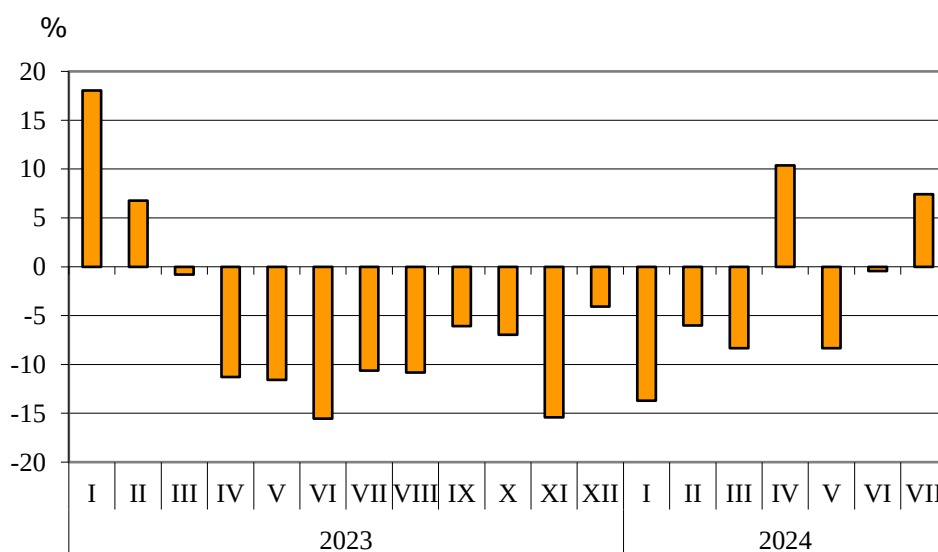
През **юли 2024 г.** външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) с трети страни също е отрицателно и е на стойност 1 155.4 млн. лева.

Търговия със стоки на България с трети страни и ЕС - общо

През **периода януари - юли 2024 г.** от България **общо са изнесени** стоки на стойност 49 684.6 млн. лв., което е с 2.9% по-малко в сравнение със същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През **юли 2024 г. общият износ** на стоки възлиза на 7 861.9 млн. лв. и нараства със 7.4% спрямо същия месец на предходната година.

**Фиг. 3. Номинално изменение в стойностния обем¹ на
износа на стоки от България през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

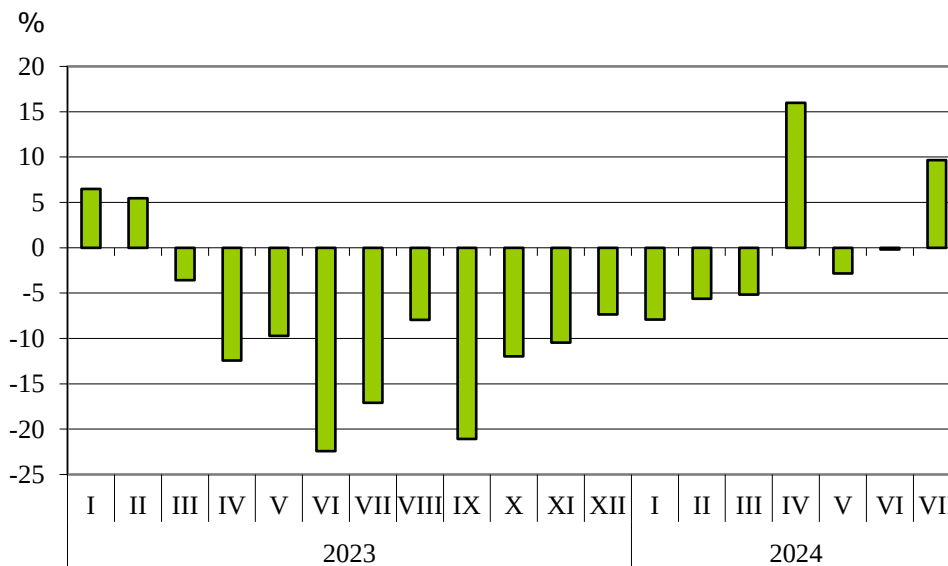
През **периода януари - юли 2024 г. общо** в страната **са внесени** стоки на стойност 56 408.7 млн. лв. (по цени CIF), или с 0.3% повече спрямо същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През **юли 2024 г. общият внос** на стоки нараства с 9.6% спрямо същия месец на предходната година и възлиза на 8 649.7 млн. лева.

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА

**Фиг. 4. Номинално изменение в стойностния обем¹ на
вноса на стоки в България през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

Общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно за **периода януари - юли 2024 г.** и е на стойност 6 724.1 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

През **юли 2024 г.** общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) също е отрицателно и е на стойност 787.8 млн. лева.

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

**ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА
ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА**

Приложение

Таблица 1

**Износ, внос и търговско салдо на България през периода
януари - юли 2023 и 2024¹ г. по месеци**

(Млн. левове)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF ²			Търговско салдо - FOB/CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I.2023	7370.6	4932.1	2438.5	8138.6	4578.7	3559.9	-768.0	353.4	-1121.4
II.2023	7126.4	4609.7	2516.7	8115.4	4846.0	3269.4	-989.0	-236.3	-752.7
III.2023	7970.4	5072.6	2897.8	8646.9	5487.6	3159.3	-676.5	-415.0	-261.5
I - III.2023	22467.4	14614.4	7853.0	24900.9	14912.3	9988.6	-2433.5	-297.9	-2135.6
IV.2023	6732.9	4277.6	2455.3	7394.4	4566.0	2828.4	-661.5	-288.4	-373.1
V.2023	7359.2	4738.3	2620.9	8145.2	4973.5	3171.7	-786.0	-235.2	-550.8
VI.2023	7314.1	4729.1	2585.0	7929.2	4851.3	3077.9	-615.1	-122.2	-492.9
IV - VI.2023	21406.2	13745.0	7661.2	23468.8	14390.8	9078.0	-2062.6	-645.8	-1416.8
I - VI.2023	43873.6	28359.4	15514.2	48369.7	29303.1	19066.6	-4496.1	-943.7	-3552.4
VII.2023	7317.5	4792.5	2525.0	7888.6	4754.4	3134.2	-571.1	38.1	-609.2
I - VII.2023	51191.1	33151.9	18039.2	56258.3	34057.5	22200.8	-5067.2	-905.6	-4161.6
I.2024	6360.6	4104.2	2256.4	7494.4	4565.1	2929.3	-1133.8	-460.9	-672.9
II.2024	6697.8	4255.1	2442.7	7659.9	4657.0	3002.9	-962.1	-401.9	-560.2
III.2024	7305.7	4586.2	2719.5	8201.6	4694.3	3507.3	-895.9	-108.1	-787.8
I - III.2024	20364.1	12945.5	7418.6	23355.9	13916.4	9439.5	-2991.8	-970.9	-2020.9
IV.2024	7431.5	4777.4	2654.1	8575.3	5110.0	3465.3	-1143.8	-332.6	-811.2
V.2024	6744.9	4492.2	2252.7	7914.6	4223.4	3691.2	-1169.7	268.8	-1438.5
VI.2024	7282.2	4714.4	2567.8	7913.2	4428.4	3484.8	-631.0	286.0	-917.0
IV - VI.2024	21458.6	13984.0	7474.6	24403.1	13761.8	10641.3	-2944.5	222.2	-3166.7
I - VI.2024	41822.7	26929.5	14893.2	47759.0	27678.2	20080.8	-5936.3	-748.7	-5187.6
VII.2024	7861.9	5053.1	2808.8	8649.7	4685.5	3964.2	-787.8	367.6	-1155.4
I - VII.2024	49684.6	31982.6	17702.0	56408.7	32363.7	24045.0	-6724.1	-381.1	-6343.0

¹ Предварителни данни към 11.09.2024 година.

² Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ

<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>

**ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА
ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА**

Таблица 2

**Изменение в стойностния обем на износа и вноса на
България през периода януари - юли 2024¹ г. спрямо същия
период на предходната година**

(Проценти)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I	-13.7	-16.8	-7.5	-7.9	-0.3	-17.7
II	-6.0	-7.7	-2.9	-5.6	-3.9	-8.2
III	-8.3	-9.6	-6.2	-5.1	-14.5	11.0
I - III	-9.4	-11.4	-5.5	-6.2	-6.7	-5.5
IV	10.4	11.7	8.1	16.0	11.9	22.5
V	-8.3	-5.2	-14.0	-2.8	-15.1	16.4
VI	-0.4	-0.3	-0.7	-0.2	-8.7	13.2
IV - VI	0.2	1.7	-2.4	4.0	-4.4	17.2
I - VI	-4.7	-5.0	-4.0	-1.3	-5.5	5.3
VII	7.4	5.4	11.2	9.6	-1.4	26.5
I - VII	-2.9	-3.5	-1.9	0.3	-5.0	8.3

¹ Предварителни данни към 11.09.2024 година.

**ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА
ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА**

Таблица 3

**Износ, внос и търговско салдо на България с основни партньори¹ от трети страни през
периода януари - юли 2023 и 2024² година**

Страни	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024
	млн. левове			млн. левове			млн. левове	
Трети страни - общо	18039.2	17702.0	-1.9	22200.8	24045.0	8.3	-4161.6	-6343.0
в това число:								
Албания	152.6	360.8	136.4	57.1	58.4	2.3	95.5	302.4
Алжир	816.0	378.2	-53.7	90.0	60.9	-32.3	726.0	317.3
Босна и Херцеговина	104.8	102.7	-2.0	61.3	74.8	22.0	43.5	27.9
Бразилия	50.5	47.1	-6.7	396.7	422.2	6.4	-346.2	-375.1
Виетнам	40.5	71.9	77.5	197.3	239.9	21.6	-156.8	-168.0
Гибралтар	248.2	722.4	191.1	0.0	0.0	x	248.2	722.4
Грузия	234.1	373.4	59.5	349.5	183.6	-47.5	-115.4	189.8
Египет	675.0	840.8	24.6	442.3	1558.5	252.4	232.7	-717.7
Израел	260.0	181.7	-30.1	176.6	74.5	-57.8	83.4	107.2
Индия	241.3	173.8	-28.0	309.8	264.2	-14.7	-68.5	-90.4
Индонезия	194.1	94.7	-51.2	395.4	734.5	85.8	-201.3	-639.8
Иран, ислямска република	120.0	169.5	41.3	61.5	74.5	21.1	58.5	95.0
Казахстан	97.8	100.6	2.9	7.6	939.7	12264.5	90.2	-839.1
Канада	140.7	180.5	28.3	111.3	149.4	34.2	29.4	31.1
Китай	1175.6	900.9	-23.4	3198.1	2853.7	-10.8	-2022.5	-1952.8
Либия	114.3	32.9	-71.2	3.3	567.8	17106.1	111.0	-534.9
Мароко	214.7	271.4	26.4	59.4	134.5	126.4	155.3	136.9
Намибия	0.5	2.7	440.0	8.5	106.2	1149.4	-8.0	-103.5
Норвегия	78.6	74.3	-5.5	104.1	436.4	319.2	-25.5	-362.1
Обединени арабски емирства	164.6	165.5	0.5	60.0	46.3	-22.8	104.6	119.2
Обединено кралство ³	963.9	855.1	-11.3	452.8	501.4	10.7	511.1	353.7
Перу	31.2	10.3	-67.0	223.0	378.3	69.6	-191.8	-368.0
Република Корея	251.7	262.0	4.1	224.6	280.5	24.9	27.1	-18.5
Република Северна Македония	961.3	945.7	-1.6	545.5	647.4	18.7	415.8	298.3
Република Южна Африка	143.2	119.0	-16.9	136.4	33.2	-75.7	6.8	85.8
Руска федерация	592.1	407.3	-31.2	3286.1	948.1	-71.1	-2694.0	-540.8
Сингапур	36.2	39.5	9.1	49.4	24.2	-51.0	-13.2	15.3
Съединени американски щати	1315.3	1243.2	-5.5	780.6	494.2	-36.7	534.7	749.0
Сърбия	1086.6	1141.9	5.1	1308.0	1260.4	-3.6	-221.4	-118.5
Тайван	157.6	46.2	-70.7	199.8	162.5	-18.7	-42.2	-116.3
Тунис	144.6	158.1	9.3	24.5	108.4	342.4	120.1	49.7
Турция	3053.0	3258.1	6.7	4701.3	5340.6	13.6	-1648.3	-2082.5
Украйна	1109.2	692.4	-37.6	1065.0	1364.6	28.1	44.2	-672.2
Чили	17.7	28.4	60.5	161.5	308.3	90.9	-143.8	-279.9
Швейцария	414.8	398.0	-4.1	461.9	485.8	5.2	-47.1	-87.8
Япония	80.5	89.8	11.6	239.6	192.1	-19.8	-159.1	-102.3

¹ Страна партньор е тази, от/за която стоките са получени/изпратени.

² Предварителни данни към 11.09.2024 година.

³ Обединеното кралство включва: Северна Ирландия, Великобритания, Англо-нормандски острови и остров Ман.

"x" - поради естеството на данните не може да има случай

(неприложимо).

"0" - величина, по-малка от половината на употребената единица мярка.

**ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА
ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА**

Таблица 4

**Износ, внос и търговско салдо на България с трети страни по сектори на Стандартната
външнотърговска класификация (SITC, рев. 4) през периода януари - юли 2023 и 2024¹
година**

Сектори на SITC	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменен ие спрямо същия период на предход ната година - %	2023	2024	изменен ие спрямо същия период на предход ната година - %	2023	2024
	млн. левове			млн. левове			млн. левове	
Трети страни - общо	18039.2	17702.0	-1.9	22200.8	24045.0	8.3	-4161.6	-6343.0
Храни и живи животни	3182.1	2645.5	-16.9	1173.2	1273.3	8.5	2008.9	1372.2
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	161.1	152.9	-5.1	218.7	209.0	-4.4	-57.6	-56.1
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	1182.7	1286.7	8.8	2927.3	3604.4	23.1	-1744.6	-2317.7
Минерални горива, масла и подобни продукти	2696.5	2875.7	6.6	4791.4	5947.9	24.1	-2094.9	-3072.2
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	561.4	363.4	-35.3	250.4	337.3	34.7	311.0	26.1
Химични вещества и продукти	2087.5	2333.4	11.8	2016.7	2148.3	6.5	70.8	185.1
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	2674.3	2865.6	7.2	4243.8	4226.0	-0.4	-1569.5	-1360.4
Машини, оборудване и превозни средства	3343.5	3464.0	3.6	4977.0	4446.0	-10.7	-1633.5	-982.0
Разнообразни готови продукти, н.д.	1825.4	1667.9	-8.6	1588.7	1792.5	12.8	236.7	-124.6
Стоки и сделки. н.д.	324.7	46.9	-85.6	13.6	60.3	343.4	311.1	-13.4

¹ Предварителни данни към 11.09.2024 година.

Методологични бележки

Законодателна рамка

Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика (включително за вътресъюзната търговия със стоки).

Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент на Европейския парламент и на Съвета № 2019/2152 за европейска бизнес статистика.

Делегиран Регламент (ЕС) 2021/1704 на Комисията от 14 юли 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета чрез допълнително уточняване на подробности за статистическата информация, която трябва да се предоставя от данъчните и митническите органи, и за изменение на приложения V и VI към него (текст от значение за ЕИП).

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1225 на Комисията от 27 юли 2021 година за определяне на правилата за обмена на данни съгласно Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Комисията по отношение на държавата членка на извънсъюзен износ и задълженията на отчетните единици.

Закон за статистиката на вътресъюзната търговия със стоки в сила от 1.07.2012г., изм. и доп., бр.61 от 2.08.2022 година.

Обхват и основна терминология

Външната търговия със стоки обхваща търговията с трети страни (Екстрастат) и със страните - членки на ЕС (Интрастат), като детайлната статистическа информация се събира на ниво стоков код (8 знака) на Комбинираната номенклатура.

Вносът включва всички стоки, които влизат на статистическата територия* на Република България от други страни и са предназначени за потребление в страната, за преработка в страната, с цел да бъдат изнесени в друга страна след преработката, а също и внос на стоки след преработка извън страната.

Износът включва всички стоки, които напускат статистическата територия на Република България и са предназначени за нормален експорт за друга страна. Включват се и стоки, които са връщат на търговския партньор след преработка в Република България, или се изнасят стоки предназначени за преработка на територията на друга страна с цел обратното им връщане в Република България.

Статистическата територия на Европейския съюз (ЕС), в контекста на статистиката на международната търговия със стоки, съответства на комбинираните

ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ЮЛИ 2024 ГОДИНА

митнически територии на държавите-членки на ЕС с едно изключение – за разлика от митническата територия, статистическата територия на Германия включва Хелголанд.

В статистическите обеми на вноса и износа **не се включват** внесените стоки поставени под режим митническо складиране без преработка, а в износа - реекспорта на тези стоки.

Статистиката на външната търговия **не отчита** транзитното преминаване на стоки през територията на Република България.

Основни източници на информация

Митническа декларация - Единен административен документ (ЕАД), който се попълва от всички субекти, извършващи внос или износ на стоки от/за трети страни;

Интрастат декларация за вътресъюзен внос и износ от/за страни членки на Европейския съюз;

Агенция „Митници“ е институцията, отговорна за събирането на митническите декларации (ЕАД), а Националната агенция за приходите – за Интрастат декларациите.

Оценки на търговията със стоки се правят с цел компенсиране на влиянието на праговете, под които търговците са освободени от подаване на Интрастат декларации, както и за неотговорилите.